

Voorkom pensverzuring door gebruik van bijproducten

Bij pensverzuring wordt de pH in de pens van de koe laag, met als gevolg dat de voor de koe noodzakelijke pensflora (bacteriën en protozoën) gedeeltelijk sterft of niet goed functioneert. Hierdoor stagneert de afbraak van vooral het vezelrijke voer. De pensverzuring remt de eetlust omdat het dier zich niet lekker voelt. Verlaging van de melkproductie en het vetgehalte van de melk zijn vaak het gevolg.

Het voorkomen van pensverzuring begint met het samenstellen van een goed rantsoen, hierin kunnen vochtrijke diervoeders een grote rol van betekenis zijn. Des te meer reden om stil te staan bij het onderwerp pensverzuring in combinatie met vochtrijke diervoeders.

Wat is pensverzuring

Bij een rantsoen waarop koeien veel herkauwen, structuurrijke rantsoenen met bijvoorbeeld bierbostel, perspulp of aardappelpersvezel, zal veel minder snel pensverzuring ontstaan. De structuur van het voer is van belang voor de verwerking en benutting van het voer. De pensflora, die uit allerlei bacteriën en protozoën bestaat, is daarbij essentieel. De pensflora zorgt bijvoorbeeld voor de afbraak van het ruwvoer en zet dit om in voor de koe bruikbare producten.

Structuurwaarde

Om een maatstaf te hebben voor de bijdrage van het voer aan de stabiliteit (structuurlaag) in de pens, is de Structuur Waarde ontwikkeld. De SW is gekoppeld aan het ruwe celstofgehalte en de verteerbaarheid ervan. De berekende SW bedraagt bij een graskuil circa 1,15% van het ruwe celstofgehalte. In principe draagt een goede verteerbare ruwe celstof (voorjaarsgras) minder bij aan de stabiliteit in de pens dan een matig verteerbare ruwe celstof (zomergras).

Preventie van pensverzuring

- Beperk de hoeveelheid krachtvoer in het totale rantsoen.
- Neem kwalitatief goed en structuurhoudend ruwvoer als basis van het rantsoen.
- Zorg dat het ruwvoer altijd voldoende beschikbaar is.
- Zorg voor voldoende structuur zodat de koe goed blijft herkauwen.
- Laat voermengwagens niet te lang draaien, zodat de inhoud niet “vermoest”.
- Maak het mengsel zodanig dat koeien zo min mogelijk kunnen selecteren.
- Voldoende vreetbreedte zorgt er vervolgens voor dat koeien het in rust verdeeld over de dag kunnen opnemen.
- Voer liever geplette producten. Deze worden wat geleidelijker omgezet.
- Schroef de krachtvoergift na het afkalven rustig op en bereik de maximale krachtvoergift pas op zo’n 3 weken na afkalven.

Voorkomen is beter dan genezen

Zodra er een vermoeden is van pensverzuring, moet er zo snel mogelijk ingegrepen worden. Het rantsoen kan aangepast worden door bijvoorbeeld het aandeel bestendig zetmeel te verhogen of het rantsoen wat te vertragen. Eigen granen kunnen beter droog geplet worden dan ingekuild of gemalen. Vermijd zure maïskuil en geef de koeien voldoende structuur.

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met uw Product Manager of de verkoop binnendienst op 0172-460606.